

Dosarul nr. 3ra-124/22
2-19144633-01-3ra-10022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, A. Bostan, V. Negru)

ÎNCHEIERE

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo, reprezentați de avocatul Lilia Gherman,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Agenția Proprietății Publice, Liudmila Dimitroglo, Mihail Cazarinov și Olga Soloviov cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Consiliul municipal Chișinău împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La data de 06 septembrie 2019 Cij Victor, reprezentat de avocatul Lilia Gherman, Valentin Botnari și Iuri Costreacov au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț Liudmila Dimitroglo privind anularea parțială a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014, privind delimitarea la pct. 1626 din decizia a imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha și delimitarea la pct. 1634 din decizie, a imobilului numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,0339 ha.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au invocat că, la data de 24 iunie 2019 au formulat o cerere către Consiliul municipal Chișinău privind stabilirea hotarului terenului aferent imobilului din mun. Chișinău, str. XXXXX, numărul cadastral XXXXX, cu delimitarea în natură a unui teren cu suprafața de 0,1901 ha. Iar, prin răspunsul Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău nr.01/109/1866 din 27 iunie 2019 au fost informați despre refuzul autorității publice locale de a stabili hotarul terenului aferent imobilului din mun. Chișinău, str. XXXXX, numărul cadastral XXXXX, cu delimitarea în natură a unui teren cu suprafața de 0,1901 ha.

Reclamanții au indicat că acest refuz a fost recepționat de către petiționari la data de 29 iunie 2019, fapt confirmat prin copia plicului, din care se poate observa că scrisoarea a fost expediată în adresa petiționarilor la data de 28 iunie 2019.

Reclamanții au notat că în calitate de temei al refuzului Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare a Consiliului municipal Chișinău s-a invocat decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 17 februarie 2014 cu privire la delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Râșcani, conform căreia, la punctul 1626 al deciziei, imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, i-ar fi fost atribuită suprafața de 0,1388 ha, iar terenul adiacent, aflat în posesia petiționarilor, ar fi fost delimitat, la punctul 1634 al deciziei, cu atribuirea numărul cadastral XXXXX și stabilirea suprafeței de 0,0339 ha, fără indicarea unei adrese poștale.

Reclamanții au susținut că, la 29 iulie 2019, în termenul legal de formulare a cererii prealabile, Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu au solicitat anularea parțială a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 17 februarie 2014 cu privire la delimitarea terenurilor proprietate municipală, din sectorul Râșcani, privind delimitarea, la punctul 1626 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha și privind delimitarea, la punctul 1634 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX, fără indicarea unei adrese poștale, cu suprafața de 0,0339 ha.

Reclamanții au menționat că, la data de 05 august 2019, petiționarii au recepționat refuzul Consiliului municipal Chișinău din 01 august 2019 de a anula parțial decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/18-2 din 17 februarie 2014 cu privire la delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Râșcani, privind delimitarea, la punctul 1626 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha și privind delimitarea, la punctul 1634 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX, fără indicarea unei adrese poștale, cu suprafața de 0,0339 ha.

Reclamanții au relevat că, faptul recepționării la data de 05 august 2019 al refuzului Consiliului municipal Chișinău este confirmat prin copia plicului, expediat la data de 02 august 2019, zi de vineri, scrisoarea fiind înmănată destinatarului în următoarea zi lucrătoare.

Reclamanții au apreciat ca fiind ilegal refuzul Consiliului municipal Chișinău de a anula parțial decizia nr. 2/18-2 din 17 februarie 2014 cu privire la delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Râșcani, privind delimitarea, la

punctul 1626 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha și privind delimitarea, la punctul 1634 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX, fără indicarea unei adrese poștale, cu suprafața de 0,0339 ha.

Reclamanții au susținut că, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 17 februarie 2014, deși a fost publicată oficial pe pagina web a Primăriei municipiului Chișinău în luna martie 2014, la cunoștința proprietarilor casei de locuit din mun. Chișinău, str. XXXXX, a fost adusă doar la data de 05 august 2019.

Reclamanții au relatat că, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 17 februarie 2014, este un act administrativ cu caracter individual și poate fi contestată în termen de 30 de zile din data când a fost adusă la cunoștința persoanelor vizate în ea, deci în termen de 30 de zile din data de 29 iunie 2019.

Reclamanții au indicat că, în motivarea cererii prealabile, au informat Consiliul municipal Chișinău că sunt coproprietarii casei de locuit, cu numărul cadastral XXXXX, amplasată pe lotul de pământ, proprietate publică, situat în mun. Chișinău, str. XXXXX, numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,1901 ha.

Reclamanții au afirmat că dreptul de proprietate lui Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu asupra casei de locuit cu numărul cadastral XXXXX este confirmat prin copia Certificatului de moștenitor legal nr. 2011 din 05 aprilie 2002; copia Certificatului de moștenitor legal nr. 2012 din 05 aprilie 2002, copia Certificatului de moștenitor legal nr. 626 din 20 ianuarie 2011, copia Certificatului de moștenitor legal nr. 7388 din 20 noiembrie 2015 și copia Certificatului de moștenitor legal nr. 7071 din 24 noiembrie 2015, copia extrasului din Registrul bunurilor imobile nr. 0100/18/159094 din 29 noiembrie 2018.

Reclamanții au susținut că coproprietarii casei de locuit din mun. Chișinău, str. XXXXX, dețin în proprietate privată o casa de locuit cu suprafața de 34,2 m.p., amplasată pe un lot de teren, care din anul 1926 se află în posesia familiei Tislari, bunicii și străbunicii coproprietarilor.

Referitor la suprafața terenului aferent casei de locuit din mun. Chișinău, str. XXXXX, reclamanții au subliniat că pe parcursul mai multor decenii familia Tislari și succesorii lor au posedat un teren de 1901 m.p., fapt confirmat prin copia Adeverinței nr. 2291 din 15 aprilie 1952 privind bunul imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX, eliberat de Biroul de Inventariere Tehnică din or. Chișinău și prin copia Certificatului nr. 1333 din 02 aprilie 1952 privind bunul imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX, eliberat de Consiliul Raional Stalin or. Chișinău, copiile ambelor certificate fund anexate la prezenta cerere.

Reclamanții au indicat că, în pofida acestui fapt, OCT Chișinău la 24 mai 2002 a rectificat, absolut arbitrar, datele din Registrul bunurilor imobile, referitoare la suprafața terenului aferent casei de locuit din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu modificarea suprafeței de la 1901 m.p. la 1354 m.p.

Reclamanții au invocat că, la 06 martie 2003, prin decizia nr. 10/5-21, Primăria municipiului Chișinău a atribuit în proprietate privată bunul imobil nou format cu suprafața de 677 m.p., cu numărul cadastral XXXXX unei persoane terțe și anume lui Cătălin Blajin, care la doar doua săptămâni de la dobândirea dreptului de proprietate, a înstrăinat acest teren lui Valeriu Nerciu și Irina Nerciu.

Reclamanții au subliniat că, nefiind de acord cu acțiunile Primăriei municipiului Chișinău, Victor Cij, Valentin Botnari și Iuri Costreacov, proprietarii casei de locuit la acel moment, au contestat în judecată diminuarea suprafeței terenului din mun. Chișinău, str. XXXXX.

Reclamanții au reținut că, la data de 03 ianuarie 2004, prin hotărârea din 03 ianuarie 2004 a Curții de Apel Chișinău, au fost recunoscute ca ilegale rectificările efectuate de către OCT Chișinău la 24 martie 2002 în Adeverința de proprietate asupra bunului imobil din mun. Chișinău, str. XXXXX, precum și a fost recunoscută nulă decizia Primăriei municipiului Chișinău nr. 10/5-21 din 06 martie 2003, privind atribuirea în proprietate privată a bunului imobil nou format cu suprafața de 677 m.p., cu numărul cadastral XXXXX, lui Cătălin Blajin.

Reclamanții au indicat că, în conformitate cu decizia din 03 ianuarie 2004 a Curții de Apel Chișinău, OCT Chișinău a efectuat corectările de rigoare în Registrul bunurilor imobile, la capitolul suprafața terenului bunului imobil de 0,1901 ha, cu numărul cadastral XXXXX, fapt confirmat prin Extrasul din Registrul bunurilor imobile din nr. 0100/18/159094 din 29 noiembrie 2018.

Reclamanții au notat că, la 25 februarie 2017 Victor Cij, unul din proprietarii imobilului din mun. Chișinău, str. XXXXX, a solicitat efectuarea unor lucrări cadastrale de inventariere tehnică a imobilului, cu elaborarea planului geometric al terenului. Astfel, prin actul întocmit de inginerul cadastral s-a constatat că suprafața terenului aferent imobilului, este de doar 0,1777 ha, cu 0,0124 ha mai puțin decât suprafața indicată în actele deținute, în aceasta suprafață fiind inclus și terenul cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,0339 ha, delimitat prin decizia Consiliului municipal Chișinău din nr. 2/18-2 din 17 februarie 2014, punctul 1634.

Astfel, reclamanții au susținut că Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo realizează efectiv un drept de posesie asupra unui teren cu o suprafață totală doar de 0,1777 ha.

Reclamanții au solicitat anularea parțială a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014, privind delimitarea, la punctul 1626 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. Pietrăriei, nr.49, cu suprafața de 0,1388 ha și privind delimitarea, la punctul 1634 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX, fără indicarea unei adrese poștale, cu suprafața de 0,0339 ha.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014, privind delimitarea terenurilor proprietate municipală din mun. Chișinău, sect. Râșcani în partea delimitării imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha, numărul de ordine 1626. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 64, 67-69).

La data de 17 decembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Cij Victor, reprezentat de avocatul Lilia Gherman, Valentin Botnari și Iuri Costreacov au depus apel împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu

emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov (f.d. 72-73).

Hotărârea motivată din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată avocatului Lilia Gherman, care reprezintă interesele lui Cij Victor la data de 04 iulie 2020, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul, anexat la actele cauzei (f.d. 86).

Hotărârea motivată din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată lui Valentin Botnari și Iuri Costreacov la data de 20 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție nr. DS9350384056AS și nr. DS9350384052AS, anexate la actele cauzei (f.d. 89-90).

Prin încheierea din 21 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 91-93).

La data de 02 ianuarie 2020 Consiliul municipal Chișinău a depus apel împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov (f.d. 75).

Informația privind notificarea de către prima instanță a hotărârii motivate din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, Consiliului municipal Chișinău, la dosar lipsește.

Iar, la data de 30 ianuarie 2020 Consiliul municipal Chișinău a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d. 82-84).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Consiliului municipal Chișinău împotriva hotărârii din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea protocolară din 30 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost atrași în calitate de terți Agenția Proprietății Publice, Mihail Cazarinov și Olga Soloviov (f.d. 147).

Prin decizia din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel depusă de Consiliul municipal Chișinău. S-a casat integral hotărârea din 03 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Victor Cij, Valentin Botnari și Iurii Costreacov împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț Agenția Proprietății Publice, Liudmila Dimitroglo, Mihail Cazarinov și Olga Soloviov cu privire la anularea parțială a actului administrativ individual (f.d. 173, 174-184).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a invocat că la data de 27 februarie 2014 de către Consiliul municipal Chișinău a fost emisă decizia nr. 2/18-2 privind delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Râșcani (f.d. 11-12). Din anexa la decizia nominalizată rezultă că, lotul de teren din mun. Chișinău, str. XXXXX, destinat caselor de locuit individuale nr. XXXXX, este cu suprafața de

0,1388 ha, iar terenul intravilan cu numărul cadastral XXXXX, este cu suprafața de 0,0339 ha (f.d. 13-14).

Instanța de apel a menționat că, la data de 29 iulie 2019 Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo, reprezentată de Olga Răileanu au depus cerere prealabilă în adresa Consiliului municipal Chișinău, solicitând anularea parțială a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014, privind delimitarea, la punctul 1626 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha și privind delimitarea, la punctul 1634 al deciziei, a imobilului cu numărul cadastral XXXXX, fără indicarea unei adrese poștale, cu suprafața de 0,0339 ha (f.d. 15-19).

În acest context, instanța de apel a notat că prevederile art. 3 alin. (6) din Legea nr. 91 din 05 iulie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, statuează că înregistrarea terenurilor proprietate publică a statului și a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale se efectuează în conformitate cu legislația.

Făcând referire la art. 9 alin. (5) și (7) din Legea nr. 91 din 05 iulie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, instanța de apel a indicat că Guvernul, autoritățile administrației publice locale vor aproba listele terenurilor din domeniul public și ale celor din domeniul privat. Delimitarea terenurilor proprietate publică se finalizează cu înregistrarea lor în registrul bunurilor imobile.

Instanța de apel a reținut prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală care prevede că, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Totodată, instanța de apel a invocat art. 42 din Codul funciar, potrivit căruia terenurile din intravilan se află în administrarea autorităților administrației publice locale, iar din municipii - în proprietate municipală.

Făcând referire la art. 1 alin. (6) din Legea nr. 523 din 16 iulie 1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, instanța de apel a susținut că se declară proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale toate bunurile mobile și imobile, aflate pe teritoriul lor până la intrarea în vigoare a Legii privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, cu excepția bunurilor ce se aflau în proprietatea Statului și în proprietate privată. Aceste bunuri pot fi transmise unităților administrativ-teritoriale în proprietate publică în condițiile prezentei legi.

Instanța de apel a invocat că potrivit art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 91 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, terenurile neprivatizate aferente obiectivelor privatizate sau private, inclusiv cele aferente construcțiilor nefinalizate, precum și terenurile aferente obiectivelor din fondul de imobile nelocuibile date în locațiune (arendă) dacă nu fac parte din domeniul public sunt proprietate a unităților administrative-teritoriale.

Suplimentar, instanța de apel a învederat că art. 8 lit. b) din Legea nr. 91 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, stabilește că

autoritățile administrației publice locale întocmesc, în modul stabilit, lista terenurilor proprietate publică pe care le-au dobândit și o aprobă.

Instanța de apel a mai menționat și art. 3 alin. (4) din Legea nr. 91 din 05 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor, care prevede că executarea lucrărilor de delimitare a terenurilor proprietate publică a statului și a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a terenurilor care aparțin domeniului public sau celui privat, de identificare a lor, precum și a lucrărilor de elaborare a planului geometric, este asigurată de Agenția Relații Funciare și Cadastru, în comun cu autoritățile administrației publice centrale competente și autoritățile administrației publice locale, prin intermediul întreprinderilor de stat al căror fondator este Agenția Relații Funciare și Cadastru.

Făcând referire la prevederile art. 9 din Codul funciar, instanța de apel a indicat că de competența consiliului municipal ține stabilirea suprafețelor care rămân în proprietatea statului în limita raionului și municipiului, prin deciziile Consiliului municipal Chișinău se delimitează separat terenurile proprietate publică a statului din intravilanul or. Chișinău și se aprobă de Guvern.

Instanța de apel a subliniat că, în sensul art. 14 alin. (2) lit. b) și e) din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, consiliul local realizează competența de a administra bunurile domeniului public și ale celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului); decide atribuirea și schimbarea destinației terenurilor proprietate a satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Astfel, instanța de apel a reținut că, la emiterea deciziei nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014 „Despre delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Rîșcani” Consiliul municipal Chișinău a ținut cont de prevederile legale menționate supra, prin urmare și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu legea.

Referitor la bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, instanța de apel a învederat că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile din 29 noiembrie 2018, proprietar al bunului imobil cu numărul cadastral XXXXX este statul Republica Moldova, iar Victor Cij este proprietar la 1/4 și 1/12 cotă-parte din bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, Valentin Botnari este proprietar la 1/9 și 1/18 cotă-parte din bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, Ludmila Dimitroglo este proprietar la 1/9 și 1/18 cotă-parte din bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, iar Iuri Costreacov este proprietar la 1/3 cotă-parte din bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că proprietar al terenului numărul cadastral XXXXX este statul, iar potrivit art. 500 alin. (1) din Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Cu referire la bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, instanța de apel a invocat că Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Ludmila Dimitroglo nu au prezentat probe care ar confirma că, Consiliul municipal Chișinău la emiterea deciziei nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014, nu și-a exercitat dreptul discreționar în conformitate cu normele legale.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul lui Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Ludmila Dimitroglo reținut de prima instanță,

precum că la caz, este aplicabilă hotărârea din 03 ianuarie 2004 a Curții de Apel Chișinău, având în vedere că prin hotărârea nominalizată nu s-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo asupra terenului.

În concluzie, instanța de apel a reținut că, în condițiile speței, autoritatea publică și-a îndeplinit obligația instituită la art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ (în vigoare la data adoptării actului care se contestă în speță), probând pe deplin legalitatea acțiunilor sale și a actului administrativ emis.

La data de 05 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo, reprezentați de avocatul Lilia Gherman au depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 200-207).

În susținerea recursului recurenții au invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul, că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, totodată, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurenții au menționat că instanța de apel a neglijat faptul că, la dosar este anexată proba absolut certă că terenul cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha, aflat în posesia recurenților, este înregistrat ca teren proprietate a statului și nu a autorității publice locale. Acest fapt se confirmă prin extrasul din Registrul bunurilor imobile, anexat la actele cauzei de către reclamanti în prima instanță.

Recurenții au subliniat că neglijarea instanței de apel este cu atât mai gravă, având în vedere faptul că, prin încheierea protocolară a instanței de apel a fost atrasă în proces Agenția Proprietăți Publice, în calitate de terț, iar reprezentantul Agenției nominalizate a formulat obiecții cu privire la admiterea apelului depus de Consiliul municipal Chișinău și a solicitat menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Recurenții au indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată prin faptul că, la fila 10 a deciziei instanței de apel, se menționează expres, că anume statul este proprietar al terenului cu numărul cadastral XXXXX din mun. Chișinău, str. XXXXX, cu suprafața de 0,1388 ha, însă a considerat că din aceste motive apelul Consiliului municipal Chișinău urmează a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe.

În acest context, recurenții au apreciat ca neîntemeiată constatarea instanței de apel că, proprietarul terenului numărul cadastral XXXXX este doar statul, iar potrivit art. 500 alin. (1) din Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului și prin urmare, Consiliul municipal Chișinău era în drept să dispună delimitarea terenului cu numărul cadastral XXXXX, din care motive apelul depus de Consiliul municipal Chișinău a fost considerat întemeiat.

La data de 10 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului municipal Chișinău, Agenției Proprietăți Publice, lui Mihail Cazarinov și Olgăi Soloviov copia recursului depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo, reprezentați de avocatul Lilia Gherman, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 214).

Deși, la data de 17 februarie 2022 Consiliul municipal Chișinău, iar la data de 21 februarie 2022 Agenția Proprietății Publice, Mihail Cazarinov și Olga Soloviov au recepționat copia recursului depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman, intimatul și terții nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman (f.d. 215-218).

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs depuse de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman în raport cu actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

Din actele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 octombrie 2021 (f.d. 173). Dispozitivul deciziei nominalizate a fost notificat avocatului Lilia Gherman, care reprezintă interesele lui Cij Victor, Botnari Valentin, Costreacov Iuri și Dimitrioglu Liudmila, prin intermediul poștei electronice, la data de 28 octombrie 2021, fapt confirmat prin extrasul, anexat la actele cauzei (f.d. 185-186).

Decizia motivată din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Liudmillei Dimitrioglu, prin intermediul oficiului poștal, la data de 07 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8005827963AS, anexat la actele cauzei (f.d. 191), iar, avocatului Lilia Gherman, prin intermediul oficiului poștal, la data de 10 decembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8005827962AS, anexat la actele cauzei (f.d. 193).

La data de 05 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman au depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 200-207).

În conformitate cu art. 245 (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite *dies a quo*, și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului deciziei Curții de Apel Chișinău.

Respectiv, notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel participanților la proces, are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

În sensul art. 246 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; recursul este depus în mod repetat; recursul este depus de o persoană neîmputernicită; recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Astfel, în privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din coroborarea prevederilor legale *precitate* cu circumstanțele factice constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că începutul curgerii termenului de depunere a recursului de către recurenții Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo, este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării dispozitivului deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adică ziua de 29 octombrie 2021, zi de vineri, iar termenul limită fiind data de 27 noiembrie 2021, zi de sâmbătă, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilit la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de depunere a recursului a fost data de 29 noiembrie 2021, zi de luni.

Însă, distinct acestor circumstanțe, recurenții Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo, reprezentați de avocatul Lilia Gherman au prezentat doar motivarea recursului la Curtea de Apel Chișinău, la data de 05 ianuarie 2022 (f.d. 200-207).

Instanța de recurs reține că, în conținutul recursului, recurenții menționează că, dispozitivul deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu a fost notificat lui Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglo.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție apreciază critic acest argument al recurenților pe motiv că, din actele cauzei rezultă cu certitudine că la data de 28 octombrie 2021, ora 16:56, prin intermediul poștei electronice, pe adresa electronică a avocatului Lilia Gherman – av.liliagherman@gmail.com a fost expediată copia dispozitivului deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 185).

Ulterior, la data de 28 octombrie 2021, ora 16:58, prin intermediul poștei electronice, avocatul Lilia Gherman a confirmat recepționarea mesajului menționat supra, prin expedierea răspunsului „recepționat” (f.d. 186).

Adresa electronică av.liliagherman@gmail.com este indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatele avocatului anexate la actele cauzei, în cererea de apel, precum și în cererea de recurs a recurenților Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman, fapt care atestă că avocatul Lilia Gherman și-a dat consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul pre-citat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

Prin urmare, în lipsa acestor mențiuni și prin anexarea extrasului de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că reprezentantului recurenților Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, avocatului Lilia Gherman, i-a fost notificat dispozitivul deciziei instanței de apel, se demonstrează incontestabil faptul că, dispozitivul deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost adus la cunoștință recurenților și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

Suplimentar, instanța de recurs relevă că din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 21 noiembrie 2018 avocatul Lilia Gherman a încheiat contract de asistență juridică nr. 095 cu Victor Cij, fapt confirmat prin mandatele: seria MA nr. 1288162 din 28 august 2019 (f.d. 2), seria MA nr. 1288181 din 12 decembrie 2019 (f.d. 71), seria MA nr. 1580518 din 26 octombrie 2021 (f.d. 198). Ulterior, la data de 27 iunie 2020 avocatul Lilia Gherman a încheiat contract de asistență juridică nr. 125 cu Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila

Dimitroglu, fapt confirmat respectiv, prin mandatele: seria MA nr. 1580517 din 26 octombrie 2021 (f.d. 197); seria MA nr. 1580516 din 26 octombrie 2021 (f.d. 196), seria MA nr. 1580519 din 26 octombrie 2021 (f.d. 199). Pe partea verso a mandatelor nominalizate supra este indicat în mod expres dreptul avocatului de a ataca hotărârea judecătorească.

Astfel, începând cu data de 28 august 2019 avocatul Lilia Gherman a dispus de împuterniciri corespunzătoare din partea lui Victor Cij, iar din data de 26 octombrie 2021 din partea lui Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmilea Dimitroglu, pentru a ataca actele judecătorești, în termenul stabilit de legislația în vigoare, prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, pentru a depune recurs împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

La aspectul dat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, de la momentul notificării la 28 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice a dispozitivului deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, avocatul Lilia Gherman a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de drepturile procedurale și a depune recurs, în interiorul termenului instituit la 245alin. (1) din Codul administrativ.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că după expirarea termenului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov, Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman au depus recursul doar la data de 05 ianuarie 2022.

În atare circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție opinează că declararea recursului depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură administrativă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaiților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor din Codul administrativ în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale, din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman.

În conformitate cu art. 230, art. 245 alin. (1) și art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Victor Cij, Valentin Botnari, Iuri Costreacov și Liudmila Dimitroglu, reprezentați de avocatul Lilia Gherman se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan